

آیه ۲۸ حدید در تفسیر آیت الله مدرسی/سوغاتی قبر و نماز شب

آیت الله العظمی مدرسی در این جلسه به تفسیر آیه ۲۸ سوره حدید پرداختند و در ادامه به لزوم ایمان و احترام به پیامبران، تهیه توشه شب قبر و قیامت و توصیه به نماز شب نکاتی بیان فرمودند که در ادامه می آید.

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله العظمی سید محمد تقی مدرسی از مراجع معظم تقلید کربلای معلی بامداد امروز چهارشنبه ۲۳ خردادماه ۱۳۹۷ در ادامه تفسیر و تدبر در سوره حدید به تفسیر آیه ۲۸ سوره حدید پرداختند؛ معظم له در این جلسه به منظور از ایمان، کفلین، نور و مغفرت در این آیه پرداختند و در ادامه تفسیر آیه ۲۸ حدید نکاتی درباره علت چرایی مقدمه شدن تقوا بر ایمان، لزوم ایمان و احترام همه پیامبران، آثار نور ایمان در دنیا و آخرت، لزوم تهیه توشه و سوغاتی برای شب اول قبر و قیامت، نماز شب نوری برای نجات و توصیه ایشان به خواندن نماز شب حتی قبل از خواب، و بخشش سخت گناهان سنگین نکاتی بیان فرمودند که در ادامه گزیده یادداشت هایم از این جلسه را تقدیم شما معارف جویان عزیز می نمایم تا شما نیز از این جلسه بی بهره نمانید.

گزیده بیانات آیت الله العظمی مدرس در تفسیر آیه ۲۸ حدید در
جلسه به شرح زیر است:

آیت الله سید محمد تقی مدرس، از مراجع معظم کربلای معلی و مفسر
تفسیر ۱۸ جلد من هدی القرآن، بامداد چهارشنبه ۲۳ خردادماه در
ادامه سلسله جلسات تفسیر سوره حدید با اشاره به آیه ۲۸ حدید که
خداوند می فرماید: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلًا مِّنْ
رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ »، گفت: چرا خداوند در این آیه
خطاب به یا ایها الذین امنوا نموده است؟ سوالی که مطرح است این
که مگر ما ایمان نیاورده ایم؟

**منظور از ایمان در خطاب قرآنی « يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا » در آیه
۲۸ حدید**

این مفسر و پژوهشگر قرآنی با بیان منظور از یا ایها الذین امنوا،
بیان کرد: در اینجا خطاب خداوند به کسانی است که ایمان آورده
اند، و سوالی که مطرح است این است که مگر ما ایمان نیاورده ایم

که باز مجدد خداوند خطاب به ایمان می‌کند. در اینجا در این خطاب دو مطلب مطرح است.

وی ادامه داد: در گزینه اول در اینجا خطاب خداوند ما مومنین نیستیم، بلکه خطاب یا ایها الذین امنوا همه مومنین تمام ادیان که اهل کتاب هستند، است. وگزینه دوم منظور از ایمان این است که خطاب است که این ایمان ابتدایی را تقویت کنید تا به حد اعلی ایمان برسید.

این استاد حوزوی افزود: و گزینه سوم در این خطاب این است که همه اینها برای بیان شرایط ایمان است، مثلاً کسی که نماز می‌خواند باید رکوع و سجود را هم انجام دهد و اشاره به دیگر شرایط ایمان است؛ و منظور این است که شما که ایمان آورده اید بقیه کارهای ایمان آورندگان را هم باید انجام دهید.

وی خاطر نشان کرد: نتیجه این که منظور از این خطاب به نظر می‌رسد هر سه گزینه ممکن است با هم جمع شود اما به نظر می‌رسد گزینه سوم که همه اینها برای بیان شرایط ایمان است، این گزینه اقرب است.

چرایی مقدمه شدن تقوا بر ایمان بر پیامبر(ص) در آیه ۲۸ حدید

آیت الله مدرسی در ادامه تفسیر و تدبر در آیه ۲۸ حدید با مطرح کردن این پرسش که چرا تقوا مقدمه بر ایمان بر پیامبر(ص) شده است، گفت: نکته دیگری که در این آیه است اینکه چرا خداوند فرموده « **اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ**»، و تقوا را خداوند مقدمه بر ایمان به پیامبر(ص) دانسته است.

وی ادامه داد: در حالی که ایمان از شرایط تقوا است، شاید به این معنا باشد که کسی که ایمان به پیامبر(ص) بیاورد، خود این ایمان تقوا است. و تقوا هم یعنی اینکه خود را از عذاب و غضب خدا حفظ کردن است. و یکی از راه‌های حفظ کردن خود از عذاب و غضب خدا، ایمان به پیامبر(ص) است. پس یکی از شرایط تقوا ایمان به پیامبر(ص) است که خدا می‌فرماید: « **اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ** ».

منظور از کفلین در آیه ۲۸ حدید

مفسر تفسیر من هدی القرآن با اشاره به کلمه کفلین در آیه ۲۸ حدید اظهار کرد: در ادامه آیه آمده است: « **يُؤْتِكُمْ** »

كَيْفَ لَا يَإْمِنُ»، کفلین از کفل آمده که کفل یعنی آن چیزی که روی کوهان شتر می گذارند، مانند پرده یا محمل که بر روی کوهان شتر گذاشته می شود، است. حالا چرا در اینجا کفلین گفته شده است؟ پس در اصل معنای کفلین این نیست و معنای آن کمک حال است.

وی ادامه داد: اینجا برخی می گویند این دو کفل است یعنی دو تا چیز است که یکی ایمان به خدا و دوم ایمان به پیامبر(ص) است که من بر این باور نیستم و هر دو ایمان رو یکی می دانم، چون ایمان به خدا و ایمان به پیامبر(ص) هر دو یکی است. اما معنای آن دو ایمان است یکی ایمان به همه انبیاء و دوم ایمان به پیامبر خاتم(ص) است. و این کفلین از رحمت خدا است و دو برابر و مضاعف دو ایمان آوردن است و خدا هم دو رحمت دارد که یکی در دنیا و دیگری در آخرت است.

آیت الله مدرسی برای روشن شدن بحث و منظور از کفلین به جریان رفتن مسلمانان به حبشه نزد نجاشی اشاره و گفت: وقتی عده ای از مسلمانان حدود ۷۰ نفر به رهبری جعفر بن ابی طالب(ع) به حبشه نزد نجاشی رفتند و وی را به اسلام دعوت نمودند و مسلمان شد، یک عده از حبشه به دیدار پیامبر(ص) آمدند و دیدند مسلمانان وضع مادی سختی دارند و از پیامبر(ص) اجازه گرفتند و رفتند کمک مالی برای مسلمانان آوردند و آنها را به مسلمانان دادند؛ اینجا پیامبر(ص) خطاب به آنها فرمود شما دو اجر دارید، یکی اجر مومن شدن به حضرت عیسی(ع) و دوم ایمان به من است.

وی ادامه داد: اینجا بود که مسلمانان گفتند پس ما فقط یک اجر داریم و مشکل پیدا شد که خداوند این آیه را نازل کرد، و این جریان مضمون یک روایت از امام صادق(ع) است.

این مفسر حوزوی افزود: پس کفلین بر این مبنا است که هم ایمان به همه انبیاء و هم ایمان به پیامبر اکرم(ص) است و منظور این دو ایمان است.

لزوم ایمان و احترام به همه انبیاء و پیامبران

آیت الله مدرسی در ادامه با تاکید اینکه ما باید به همه انبیاء و پیامبران ایمان داشته باشیم، گفت: یکی از واجبات شرعی ما که برخی به آن توجه ندارند، ایمان به کل پیامبران و انبیاء است. اصلا به هیچ وجه نباید به هیچ پیامبری توهین کنیم.

وی ادامه داد: قرآن هم تاکید می کند که همه پیامبران، پیامبر و پیامبر ما اعظم پیامبران است و باید نسبت به همه آنها احترام گذاشته و ایمان داشته باشیم. پیامبران باید الگوی ما باشند و ما باید دنبال آنها برویم و این را ما کمرنگ گرفته ایم و باید آنها را احترام کنیم. و این احترام اجر دنیایی هم برای ما دارد و باید بدانیم که به آنها هم باید ایمان داشته باشیم.

منظور از نور در این آیه / اثر این نور در دنیا و آخرت

آیت الله مدرسی در ادامه تفسیر و تدبر در آیه ۲۸ حدید با اشاره به کلمه «نورا» در این آیه که خداوند فرموده: «**يَجْعَل لَكُمْ نورا**» گفت: خداوند در این آیه می فرماید یک نوری هدایتی به شما خواهم داد که برخی مفسرین گفتند مراد همان نوری است که در آیه ۱۳ این سوره آمده که خداوند فرمودند: «**يَوْمَ يَقُولُ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ**» قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ»

وی ادامه داد: پس این نوری است که خدا به ما می دهد تا در روز قیامت نور داشته باشیم. ما یک شبی داریم که روز ندارد و آن شب قبر است و همین طور یک روز داریم که شب ندارد و قیامت است و این نور در آن تاریکی ها نجات ما است.

این مجتهد شیعی با اشاره به این نور در دنیا اظهار کرد: در آیات قرآن زیاد آمده که این نور فقط برای قیامت نیست، بلکه در دنیا هم باعث نجات شما است. یکی از اثر این نور در دنیا این است که کسی که عقل را بر هوای نفس مسلط کند وقتی به دو راهی می رسد، خداوند یک نوری در قلبش می اندازد که راه را ببیند و به قلب او برات می شود که راه اصلی کدام راه است.

وی افزود: در تفسیر روایی این آیه آمده که این نور امام هر زمان است که الان امام ما حضرت حجت(عج) است و اینها نور ما در این دنیا هستند. ما در هر جا باشیم باید راهی را قدم بگذاریم که امام زمان(عج) ما به آن را قدم گذاشته اند و وجود امام یک نور است که انسان باید از این نور استفاده کند تا از مشکلات نجات پیدا کند.

تهیه سوغاتی برای شب اول قبر/ برای قبرتان نور بفرستید

آیت الله مدرسی با تذکر اینکه به فکر شب اول قبر خود باشید و از اینجا نوری برای آن شب تهیه کنید، گفت: یک سال مکه مشرف بودم و در شب روز ۱۳ رجب قرار شد در جمع زائرین سخنرانی کنم و جمعیت زیادی را کاروان ها جمع کردند و وقتی رفتم سخنرانی دیدم این جمعیت دختر و پسر با هم مختلط هستند و به نحوی زننده بودند. منبر هم در جایگاه درست کرده بودند و من گفتم این منبر را بردارید بیاورید پایین در بین این جمعیت باشم و شروع به سخن کردن نمودم.

وی ادامه داد: در ابتدای سخنانم به آنها گفتم الان دو هفته است در این سرزمین وحی هستید و ما هم در خدمت شما بودیم و شما هم در این مدت دو هفته همه بازارها را قدم زدید و سوغاتی خریدید و بازاری نبود که نرفته باشید و سوغاتی نخریده باشید؛ هر چند که سوغاتی خوب است و خوب کاری کردید اما من یک سوالی از شما دارم و آن این که آیا شما برای شب اول قبر خودتان هم سوغاتی خریدید؟! امشب شب آخر است و این سرزمین را ترک می کنید پس برای شب قبر خودتان هم سوغاتی تهیه کنید.

این مجتهد شیعی افزود: ما برای شب اول قبر خودمان باید فکری کنیم، بدانید این شب اول قبر شوخی نیست و همه این شب را در پیش رو داریم. گاهی در این مجالس می آید و گریه و دعا هم می کنید اما بعد که منزل می روید همه چیز یادتان می رود. سعی کنید گاهی با خود خلوتی داشته باشید و فکر کنید برای شب اول قبر خود چه چیز تهیه کرده اید و این نکته ای بسیار مهم است که باید مورد توجه قرار گیرد.

تهیه توشه برای سفر طولانی قیامت

آیت الله مدرسی با بیان اینکه سفر طولانی قیامت در پیش است و توشه در این مسیر نیاز داریم، گفت: در شب عرفه بود که در بین حجاج منبر رفتم و آنجا هم جمعیت زیادی بود گفتم رئیس کاروان شما جای این حجاج را در عرفات تهیه کرده اید؟ ایشان هم گفت بله هم جا تهیه کردیم، هم برای حجاج خیمه ها را برپا نموده و آب و غذای مناسب را هم تهیه نمودیم و هیچ کم و کسری وجود ندارد.

وی ادامه داد: بعد من گفتم مگر شما چند ساعت در عرفات هستید که این همه تدارک دیدید و امکانات تهیه کردید اما برای میلیون ها سال در قبر چنین فکری نکردید که آنجا چکار می کنید و به چه چیز نیاز دارید؟ شما به یک سفر قم یا مشهد که می خواهید بروید چقدر

وسائل و امکانات برای خود تهیه می کنید اما به فکر سفر طولانی قیامت نیستید!

نماز شب نور و توشه ای برای قیامت و قبر / توصیه به خواندن نماز شب

آیت الله مدرسی با اشاره به اینکه نماز شب نوری برای قیامت و قبر است، گفت: نماز شب خیلی مهم بوده و نور است، برای نماز شب خواندن ثواب فراوانی آمده که یکی از این فوائد طول عمر و نورانیت صورت است.

وی ادامه داد: یک وقت در کاظمین دو نفر جوان را آن طرف خیابان دیدم که آمدند به من سلام کردند و من گفتم چند ماه است طلبه شده اید؟ و گفتند هفت ماه است، رفیقی با ما بود پرسید این جوان ها که لباس عادی داشتند از کجا فهمیدید طلبه هستند؟ گفتم از نور نماز شبی که درچهره آنها است.

آیت الله مدرسی افزود: شیطان در انجام نماز شب نمی گذارد که او نماز شب بخوانید و همواره شیطان به انسان می گوید تو چیزی نیستی و نمی توانی و مرتب انسان را تحقیر می کند اما در مقابل خداوند می گویند بنده من جلو بیا تو می توانی و چه می خواهی تا به تو بدهم.

این مجتهد شیعی با توصیه به خواندن نماز شب تاکید کرد: گاهی شیطان وسوسه می کند که شما نمی توانید نماز شب بخوانید، شما هم برای کور کردن حرف شیطان حتما نماز شب بخوانید. یا برخی نماز شب نمی خوانند و می گویند نمی توانیم صبح باید سر کار برویم و نمی شود آن موقع شب بیدار شد، حالا اگر نمی توانید توصیه می کنم حتما نماز شب را بخوانید حتی اگر شده به دو رکعت هم شده نماز شب را ترک نکنید و اگر هم نمی توانید در آن موقع شب بخوانید قبل از خوابیدن نماز شب بخوانید.

دقت مرحوم آیت الله مجتهدی تهرانی در پذیرش طلاب

آیت الله مدرسی در ادامه به دقت مرحوم آیت الله مجتهدی تهرانی در دقت در پذیرش طلاب اشاره و اظهار کرد: خیلی از علما و مجتهدین نور را می بینند؛ خدا رحمت کند آقای مجتهدی را ایشان می گفت من اول نگاه می کنم می بینم آیا در صورت این فرد که می خواهد طلبه بشود نوری هست یا نیست، بعد وی را انتخاب می کند.

منظور از یغفر لکم در آیه ۲۸ حدید / بخشش سخت گناهان سنگین

این مفسر و پژوهشگر قرآنی با اشاره به بخش پایانی آیه ۲۸ حدید که خدا می فرماید: « **وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ** » گفت: این کلمه را ما خیلی ساده می گیریم اما شما آن را ساده نگیرید، بعضی از گناهان خیلی سخت است و راحت آمرزیده نمی شود و نمی گوئیم خدا نمی آمرزد اما بعضی را خیلی دیر می آمرزد و ما باید دنبال کارهای سختی باشیم تا این گناهان سخت آمرزیده شود.

وی ادامه داد: وقتی چند روز حمام نرفته اید به یک مقدار لیف و صابون بدن شما تمیز می شود، اما اگر یک ماه حمام نروید، تمیز شدن بدن کمی مشکل است؛ بنابراین بعضی از گناهان می چسبند و برای انسان حجاب درست می کنند و علاوه بر حجاب زود هم از بین نمی روند و پاک نمی شوند و حتی برخی این گناهان را فراموش می کنند و یادشان نیست که به کسی ظلم کرده اند و بروند و جبران کنند.

این استاد حوزوی خاطر نشان کرد: اصلا کسی نیست که بگوید من گناه نکرده ام، اما خداوند می گوید اگر شما تقوا داشته باشید، من هم شما را می آمرزم و می فرماید: « **وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ** ».

آیت الله مدرسی در پایان با بیان اینکه چرا رحیم را در انتهای آیه اضافه شده است، گفت: خداوند وقتی کسی را بیامرزد، علاوه بر آن یک رحمت اضافی هم به او می دهد و می گوید حالا که آمده ای این اضافه را هم بگیر و با خود ببر.

پدیدآورنده:

به قلم: امیر محسن سلطان احمدی

انتشار این مطلب در:

خبرگزاری مهر

تبیان زاهدان

عقیق

پرس شیعه